

Wymagania edukacyjne z geografii dla klasy 7

Umiejętności konieczne i podstawowe	Umiejętności rozszerzające, dopełniające i wykraczające
Środowisko przyrodnicze Polski	
<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny powodzi w Polsce • określa na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego • wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny • omawia linię brzegową Bałtyku • podaje główne cechy fizyczne Bałtyku • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba, czynniki glebotwórcze, poziomy glebowe</i> • wymienia typy gleb w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> • wymienia różne rodzaje lasów w Polsce • wskazuje parki narodowe na mapie Polski • omawia cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej • opisuje granicę między Europą a Azją na podstawie mapy ogólnogeograficznej Europy • odczytuje szerokość geograficzną i długość geograficzną wybranych punktów na mapie Polski i Europy • wskazuje na mapie przebieg granic Polski • omawia proces powstawania gór • wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej góry fałdowe, zrębowe oraz wulkaniczne w Europie i w Polsce • omawia zlodowacenia na obszarze Polski • opisuje nizinne i górskie formy polodowcowe • porównuje krzywą hipsograficzną Polski i Europy • dokonuje podziału surowców mineralnych	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski • opisuje dzieje Ziemi • wyjaśnia, jak powstał węgiel kamienny • charakteryzuje na podstawie map geologicznych obszar Polski na tle struktur geologicznych Europy • opisuje cechy różnych typów genetycznych gór • przedstawia współczesne obszary występowania lodowców na Ziemi i wskazuje je na mapie ogólnogeograficznej świata • charakteryzuje działalność rzeźbotwórczą lądolodu i lodowców górskich na obszarze Polski • omawia na podstawie mapy ogólnogeograficznej cechy ukształtowania powierzchni Europy i Polski • opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej • omawia warunki klimatyczne w Europie • charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce • omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce • odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów • wyjaśnia, jak powstają najważniejsze wiatry lokalne w Polsce • wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry • opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry • wymienia czynniki sprzyjające powodziom w Polsce • określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników

- podaje cechy klimatu Polski
  - podaje zróżnicowanie długości okresu wegetacyjnego w Polsce na podstawie mapy tematycznej
  - rozpoznaje typy ujść rzecznych
  - opisuje zjawisko powodzi
  - wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią
  - wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych
  - omawia wielkość i głębokość Bałtyku
  - charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata
  - opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku
  - opisuje wybrane typy gleb w Polsce
  - przedstawia na podstawie mapy tematycznej rozmieszczenie gleb na obszarze Polski
  - omawia strukturę gatunkową lasów w Polsce
  - podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu
- charakteryzuje wybrane parki narodowe w Polsce

- charakteryzuje i rozpoznaje typy wybrzeży Bałtyku
- omawia powstawanie gleby
- wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych
- omawia funkcje lasów
- ocenia rolę parków narodowych w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego
- rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski
- charakteryzuje jednostki geologiczne Polski
- wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze
- przedstawia proces powstawania lodowców
- wykazuje pasowość rzeźby terenu Polski
- przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski
- rozpoznaje główne skały występujące na terenie Polski
- podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce
- opisuje pogodę kształtowaną przez główne masy powietrza napływające nad teren Polski
- opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce
- wyszukuje i prezentuje informacje dotyczące zmian klimatu Polski
- omawia ważniejsze typy jezior w Polsce
- przedstawia metody ochrony przeciwpowodziowej
- omawia największe powodzie w Polsce i ich skutki
- omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku
- omawia procesy i czynniki glebotwórcze
- opisuje typy lasów w Polsce
- opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski
- wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy
- wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski
- wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski

	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze • wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę • wyszukuje i prezentuje informacje z zakresu prognozowania pogody • ocenia znaczenie gospodarcze rzek i jezior w Polsce • omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i tworzenia sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce • wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego • ocenia przydatność rolniczą różnych typów gleb • ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce • podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego • planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody
<h3>Ludność i urbanizacja w Polsce</h3>	
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wymienia nazwy państw sąsiadujących z Polską · wskazuje na mapie administracyjnej Polski poszczególne województwa i ich stolice · wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> · wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie · wyjaśnia znaczenie terminów: <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia</i> · odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych · wyjaśnia znaczenie terminu <i>gęstość zaludnienia</i> · wymienia czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w Polsce · wyjaśnia znaczenie terminów: <i>migracja, emigracja, imigracja, saldo migracji, przyrost rzeczywisty, współczynnik przyrostu rzeczywistego</i> · wyjaśnia znaczenie terminu <i>migracje wewnętrzne</i> · wymienia przyczyny migracji wewnętrznych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · omawia zmiany na mapie politycznej Europy w drugiej połowie XX w. · oblicza współczynnik przyrostu naturalnego · podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce · omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce · porównuje udział poszczególnych grup wiekowych ludności w Polsce na podstawie piramidy wieku i płci · oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski · opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce · opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce · porównuje przyrost rzeczywisty ludności w Polsce i w wybranych państwach Europy · omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce · wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego gminy o dużym spadku liczby ludności · analizuje współczynnik salda migracji na przykładzie województw zachodniopomorskiego i podlaskiego · przedstawia strukturę narodowościową ludności Polski na tle struktury

- odczytuje dane dotyczące wielkości i kierunków emigracji z Polski
- wymienia główne skupiska Polonii
- wymienia mniejszości narodowe w Polsce
- wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe
- wyjaśnia znaczenie terminów: *struktura zatrudnienia*,
- odczytuje z danych statystycznych wielkość zatrudnienia w poszczególnych sektorach gospodarki
- wyjaśnia znaczenie terminów: *miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)*
- wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie
- wymienia funkcje miast
- odczytuje z danych statystycznych wskaźnik urbanizacji w Polsce i w wybranych krajach Europy
- wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich
- wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast
- wymienia przykłady terytoriów zależnych należących do państw europejskich
- prezentuje na podstawie danych statystycznych zmiany liczby ludności Polski po II wojnie światowej
- omawia na podstawie wykresu przyrost naturalny w Polsce w latach 1946–2018
- omawia przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu naturalnego w Polsce
- omawia na podstawie danych statystycznych średnią długość trwania życia Polaków na tle europejskich społeczeństw
- wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku
- wyjaśnia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce
- omawia na podstawie mapy tematycznej przestrzenne zróżnicowanie gęstości zaludnienia w Polsce
- podaje najważniejsze cechy migracji wewnętrznych w Polsce
- wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce
- określa kierunki napływu imigrantów do Polski
- wskazuje na mapie województw podlaskiego i zachodniopomorskiego obszary o dużym wzroście liczby ludności
- charakteryzuje mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce
- podaje przyczyny rozwoju największych miast w Polsce

- narodowościowej ludności w wybranych państwach europejskich
- określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach
- charakteryzuje funkcje wybranych miast w Polsce
- omawia przyczyny rozwoju miast w Polsce
- porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy
- analizuje rozmieszczenie oraz wielkość miast w Polsce
- omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy
- omawia podział administracyjny Polski
- omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy
- analizuje piramidę wieku i płci ludności Polski
- omawia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski
- oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce
- charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce
- wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich
- omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce
- przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy
- omawia strukturę zatrudnienia wg działów gospodarki w poszczególnych województwach
- analizuje wielkość miast w Polsce i ich rozmieszczenie wg grup wielkościowych
- omawia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji
- omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy
- określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy
- analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski
- analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego
- analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce
- ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie
- ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę

<ul style="list-style-type: none"> · podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce · wymienia typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady · wskazuje różnice między aglomeracją monocentryczną a aglomeracją policentryczną <p>omawia przyczyny migracji do stref podmiejskich</p>	<p>wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce • omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej · identyfikuje na wybranych przykładach związki między rozwojem dużych miast a zmianami w użytkowaniu i zagospodarowaniu terenu, w stylu zabudowy oraz w strukturze demograficznej w strefach podmiejskich
<h2>Rolnictwo i przemysł Polski</h2>	
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wymienia funkcje rolnictwa • wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce • wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>plon, zbiór, areal</i> • wymienia główne uprawy w Polsce • wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce • wyjaśnia znaczenie terminów: <i>chów, pogłowie</i> • wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce • wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich • dokonuje podziału przemysłu na sekcje i działy • wymienia funkcje przemysłu · wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej • wymienia źródła energii • wymienia typy elektrowni • wskazuje na mapie największe elektrownie w Polsce · wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim · opisuje warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze rozwoju rolnictwa w Polsce · prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce · przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce · prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce · wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce • przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy • prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce • przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • opisuje rozmieszczenie przemysłu w Polsce · omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem • prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy · wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim · omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce • charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce • porównuje produkcję roślinną w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy • porównuje produkcję zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy • omawia rozwój przemysłu w Polsce po II wojnie światowej • analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu

<ul style="list-style-type: none"> · przedstawia znaczenie gospodarcze produkcji zwierzęcej w Polsce · wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce · omawia cechy polskiego przemysłu · wymienia przyczyny zmian w strukturze przemysłu Polski · omawia cechy gospodarki Polski przed 1989 rokiem i po nim · lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłne, wodne i niekonwencjonalne · opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych · podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim 	<ul style="list-style-type: none"> · opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej • omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w polskiej energetyce · wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii · analizuje dane statystyczne dotyczące liczby farm wiatrowych w Łódzkiem i Pomorskiem · przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej • dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny · wykazuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju - analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki
<h2>Usługi w Polsce</h2>	
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · podaje przykłady różnych rodzajów usług w Polsce · wyjaśnia znaczenie terminu <i>komunikacja</i> · wyróżnia rodzaje transportu w Polsce · wskazuje na mapie Polski porty morskie oraz lotnicze · wyróżnia rodzaje łączności · wyjaśnia znaczenie terminów: <i>centra logistyczne, spedycja</i> · wyjaśnia znaczenie terminów: <i>eksport, import, bilans handlu zagranicznego</i> · wymienia państwa będące głównymi partnerami handlowymi Polski · wyjaśnia znaczenie terminów: <i>turystyka, walory turystyczne, infrastruktura turystyczna</i> · wymienia regiony turystyczne Polski i wskazuje je na mapie · wymienia główne atrakcje turystyczne wybrzeża Bałtyku i Małopolski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · przedstawia usługi jako sektor gospodarki oraz ich rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju • charakteryzuje udział poszczególnych rodzajów transportu w przewozach pasażerów i ładunków • omawia ruch pasażerski w portach lotniczych Polski • podaje przyczyny nierównomiernego dostępu do środków łączności na terenie Polski • przedstawia przyczyny niskiego salda bilansu handlu zagranicznego w Polsce • charakteryzuje polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> • charakteryzuje na przykładach walory turystyczne Polski · wskazuje na mapie położenie głównych atrakcji wybrzeża Bałtyku i Małopolski <p>Uczeń:</p>

<ul style="list-style-type: none"> · omawia zróżnicowanie usług w Polsce • omawia rodzaje transportu lądowego w Polsce • omawia na podstawie map tematycznych gęstość dróg kołowych w Polsce • omawia na podstawie mapy tematycznej gęstość sieci kolejowej w Polsce • omawia na podstawie danych statystycznych stan morskiej floty transportowej w Polsce • wymienia towary, które dominują w polskim handlu zagranicznym · wymienia rodzaje usług, które rozwijają się dzięki wzrostowi ruchu turystycznego • omawia czynniki rozwoju turystyki • wymienia polskie obiekty znajdujące się na <i>Liście światowego dziedzictwa UNESCO</i> i wskazuje je na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> · wyjaśnia przyczyny zróżnicowania sieci transportowej w Polsce • prezentuje na podstawie dostępnych źródeł problemy polskiego transportu wodnego i lotniczego • ocenia znaczenie handlu zagranicznego dla polskiej gospodarki • analizuje na podstawie dostępnych źródeł wpływy z turystyki w Polsce i w wybranych krajach Europy • ocenia na podstawie dostępnych źródeł atrakcyjność turystyczną wybranego regionu Polski · analizuje dane statystyczne dotyczące ruchu turystycznego nad Morzem Bałtyckim i w Krakowie · określa wpływ walorów przyrodniczych wybrzeża Bałtyku oraz dziedzictwa kulturowego Małopolski na rozwój turystyki na tych obszarach · identyfikuje związki między transportem morskim a lokalizacją inwestycji przemysłowych i usługowych na przykładzie Trójmiasta • podaje przykłady sukcesów polskich firm na arenie międzynarodowej · ocenia na podstawie dostępnych źródeł poziom rozwoju turystyki zagranicznej w Polsce na tle innych krajów Europy <p>omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany, które zaszły w geograficznych kierunkach wymiany międzynarodowej Polski</p>
<h3>Mój region i moja mała ojczyzna</h3>	
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wyjaśnia znaczenie terminu <i>region</i> • wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski • wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony • wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu • wyjaśnia znaczenie terminu <i>mała ojczyzna</i> • wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny • przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie • wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny · podaje główne cechy środowiska przyrodniczego regionu na podstawie map tematycznych • wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> · wyjaśnia uwarunkowania zróżnicowania środowiska przyrodniczego w swoim regionie • analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu • prezentuje główne cechy gospodarki regionu • opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny • omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł · przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu • prezentuje na podstawie informacji wyszukanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej

<p>statystycznych i map tematycznych</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzenią w wymiarze lokalnym • rozpoznaje w terenie obiekty decydujące o atrakcyjności małej ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie • wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego • planuje wycieczkę po swojej małej ojczyźnie • projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności <p>podaje przykłady osiągnięć Polaków w różnych dziedzinach życia społeczno--gospodarczego na arenie międzynarodowej</p>
---	---